

ποιουμένη ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν νέων ἰδεῶν καὶ νέων περὶ ποιήσεως ἀντιλήψεων.

Οἱ Φαναριῶται οὗτοι στιχοπλόκοι, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ περισσότεροι εἶχον ὁμολογουμένως ἀνωτέραν τινὰ μόρφωσιν καὶ ἐγνώριζον κάπως τὸν εὐρωπαϊκὸν πολιτισμὸν καὶ τὴν εὐρωπαϊκὴν διανόησιν, κυρίως δὲ τὴν γαλλικὴν, διότι οἱ πλείστοι ἐσπούδαζον εἰς τὴν Γαλλίαν ἢ ἦσαν τουλάχιστον κάτοχοι τῆς γαλλικῆς γλώσσης¹ καὶ ὠμίλουν αὐτὴν ὡς ἰδίαν τῶν γλώσσων εἰς τὰς συναναστροφάς των ἐντὸς τῶν πλουσίων μεγάρων των, μὲ τὰ στιχοουργήματά των ἀπετέλεσαν ἰδίαν τινα σχολήν, τὴν ὁποῖαν δυνάμεθα νὰ ὀνομάσωμεν φαναριωτικὴν, καὶ ἐπέδρασαν πολὺ μετέπειτα ἐπὶ τῆς καθόλου ποιητικῆς ἀναπτύξεως καθ' ἀπάσας τὰς ἑλληνικὰς χώρας² διότι τὰ στιχοουργικὰ ταῦτα δημιουργήματά των ἐκυκλοφόρουν πολὺ, ἀνεγινώσκοντο καὶ ἀπεστηθίζοντο ὑπὸ τῶν ἐγγράμματων καὶ τοῦ λαοῦ καὶ ἐτι μακρὸν χρόνον ἐθεωρήθησαν ὡς τὸ ἄκρον ἄωτον τῆς ποιητικῆς ἐντελείας, μέχρις οὗ ἀνεφάνη ἡ ποιησις τοῦ δυναμένου νὰ χαρακτηρισθῆ ὡς Φαναριώτου ποιητοῦ Ἀθανασίου Χριστοπούλου διὰ τὰ θεοῦν κατὰ μέρος. Ἀλλὰ καὶ πάλιν ἡ παράδοσις τῶν Φαναριωτῶν τούτων ποιητῶν δὲν ἔπαυσεν ἐξ ὀλοκλήρου ὑφισταμένη καὶ ἐξασκοῦσα τὴν ἐπίδρασίν της, διότι οἱ μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος ἐγκατασταθέντες εἰς τὴν ἐλευθέραν χώραν λόγιοι τοῦ Φαναρίου μετέφερον ἐκεῖ καὶ ἐξηκολούθησαν ταύτην. Καὶ κατὰ τὸ μέρος τοῦτο ἐνέχουν βεβαίως πολλὴν ἀλήθειαν οἱ στίχοι τοῦ Ἀλεξάνδρου Σούτσου, ἕταν οὗτος λέγει:

*Εἰς τὸν ὠραῖον Βόσπορον εἰς τῆς τρυφῆς τὰ στήθη
ἢ ποιήσεις τῆς νέας μας Ἑλλάδος ἐγεννήθη.*

1. — Μία ἐκ τῶν πολλῶν μαρτυριῶν ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου εἶναι καὶ ἡ ἐξῆς, τὴν ὁποῖαν παραλαμβάνω ἐκ βιβλίου γραφέντος εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ὑπὸ Κωνσταντινοπολίτου: «Ἐκεῖ λέγω, ὅπου ἐσολιτζάριζεν ἄνω κάτω ἀναγινώσκοντας ἕνα Φραντζέζικον βιβλίον περὶ Ἐρωτος (ἰπειθὴ οἱ εὐγενεῖς τῆς Κωνσταντινουπόλεως συνηθίζουσι ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον τὴν Γαλλικὴν γλῶσσαν νὰ μανθάνουσι καλλίτερα ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν διὰ τὰ ἡδύωνται μὲ τὰ διάφορα Ρωμάντζα, ὅπου ἔχει) κτλ». Ἐρωτος Ἀποτελέσματα. Ἐν Βιέννῃ 1792 σελ. 6.